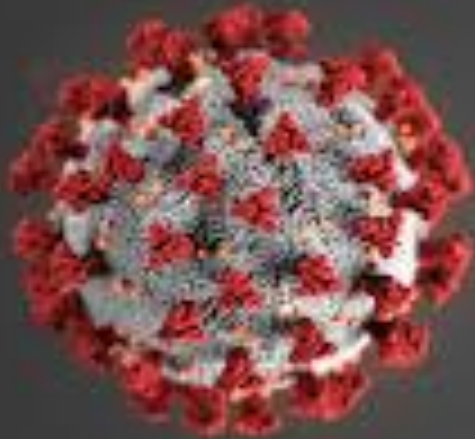

Szenvedélyünk a piackutatás

A koronavírus hatása a budapesti vállalkozásokra

Szegmenselemzés – TANÁCSADÁS, MARKETING REKLÁM, PIACKUTATÁS

Piackutatási riport a BKIK részére
2020 április

Legfontosabb megállapítások	3
Részletes eredmények	
A kutatás adatai, a szegmens összetétele	8
A vállalkozások jelenlegi helyzete, válságreakciók	10
A közeljövő a vállalkozások szemével	15
Elvárt intézkedések, igényelt támogatás	18

Legfontosabb megállapítások

Legfontosabb megállapítások #1

A minta összetétele

A marketing és tanácsadás területén működő vállalkozások jelenlegi helyzete

- A riport 285 marketing és tanácsadás területén működő vállalkozás összesített válaszait mutatja be.
- Ezen vállalkozások **döntő többsége mikro-vállalkozás**, azon belül is túlsúlyban vannak az egy-két fős vállalkozások – ez a tény jelentősen befolyásolja az eredményeket.
- Az iparág szintén a **közepesen érintett iparágak** közé tartozik, gyakorlatilag nincs olyan vállalkozás, amely ne tapasztalta volna a koronavírus okozta válság negatív hatásait, és jellemzően súlyos hatásokról számolnak be, ugyanakkor az érintettség nem olyan kritikus, mint pl. a szépségiparban, vagy a turizmusban.
- Számos vállalat esetében a személyes kontaktus elkerülhetetlen, így a legnagyobb gondot ebben az ágazatban is a **belső kereslet drasztikus csökkenése** jelenti.
- Emiatt **minden negyedik vállalat** arra kényszerült, hogy **módosítsa az aktív dolgozók munkaidejét, munkarendjét** (home office). Emellett **ötödük a számlák kifizetésével maradt el**.
- Az ebbe a szegmensbe tartozó vállalkozások **likviditási helyzete kielégítő** – 68%-uknak van egy hónapnál több időre elegendő tartaléka, de 3 hónapnál tovább csak negyedük bírná saját erőből. A legnagyobb bajban az 1-2 fős mikro vállalkozások vannak.

Legfontosabb megállapítások #2

Várakozások

- A cégek várakozásait az elkövetkezendő három hónapra vonatkozóan fogalmazták meg.
- Forgalmukat/megrendelés-állományukat tekintve borúlátóak – **legjobb esetben is átlagosan 40%-os visszaesésre** számítanak, míg a **legrosszabb scenárió** bekövetkezése esetén átlagosan **69%-os csökkenést** jósolnak.
- Miután a többség csak 1-2 alkalmazottal működik, az elbocsátások a szektorban kevésbé jellemzőek; a legjobb esetben átlagosan 7%-os leépítéssel számolnak, míg a legrosszabb esetben 27%-ossal.
- A munkaidő/munkabér csökkentése közepes mértékben érinti az ágazatot (első körben inkább a bónuszokat vonják meg). Az ágazat **jó esetben átlagosan 20%-os bércsökkenést prognosztizál**, ami a legrosszabb esetben a 49%-ot is elérheti.
- A vállalkozások szerint **a válság még 4-10 hónapig tart.**

Igényelt támogatások

- Mivel az ágazat csak közepesen érintett a válságban, ezért **több mint felük első körben saját tartalékaiból igyekszik tovább finanszírozni vállalkozását. Több mint harmaduk számít a kintlévőségeinek beérkezésére, valamint állami támogatásra is.**
- elsősorban azokat az intézkedéseket részesítették előnyben, melyekkel kiadásukat csökkenthetik (adó- és járulékterhek csökkentése, bérleti díjak támogatása), vagy azonnali pénzhez juthatnak vele (egyszeri támogatás).
- A **Nemzetközi Válságkezelő Központ** létrehozásának támogatottsága magas, 66%-os.
- A BKIK által kidolgozott **javaslatok közül** össz-gazdasági szinten **leghasznosabbnak a SZÉP kártyán át adható adómentes jövedelmet tartották a válaszolók** (60% volt azok aránya, akik hasznosnak vagy kifejezetten hasznosnak tartanák az intézkedést) és az igénybe vételt megfontolók aránya is itt a legmagasabb (a vállalkozások több mint fele).

Legfontosabb megállapítások #4

Igényelt támogatások

- A második legnépszerűbb javaslat a **követelések állam által történő megvásárlása**, amit **a vállalkozások közel fele hasznosnak tart**, és **43% fontolná meg** az igénybe vételét.
- A marketing, tanácsadás területén működő vállalkozások **közel harmada elgondolkodna azon, hogy igénybe vegye-e a generációváltást szolgáló tanácsadásra, képzésekre szánt fejlesztési forrásokat**. Felük ugyanakkor egészen biztos benne, hogy nem élne ezzel a lehetőséggel.
- A **legkevésbé támogatott elképzelések a tőkeinjekció**, amiért cserébe az állam kisebbségi tulajdonossá válik, **valamint az eszközfelvásárlás**. A tőkeinjekciót 17% tartja megfontolandónak, de csak 3% venné biztosan igénybe. Az eszközfelvásárlást a vállalkozások harmada hasznos elképzelésnek tartja, csak épp nem magukra nézve; mindössze 11% gondolkodna el ezen a lehetőségen.

Részletes eredmények

***A kutatás adatai, a szegmens
összetétele***

Az adatfelvétel módja

Online kitöltések

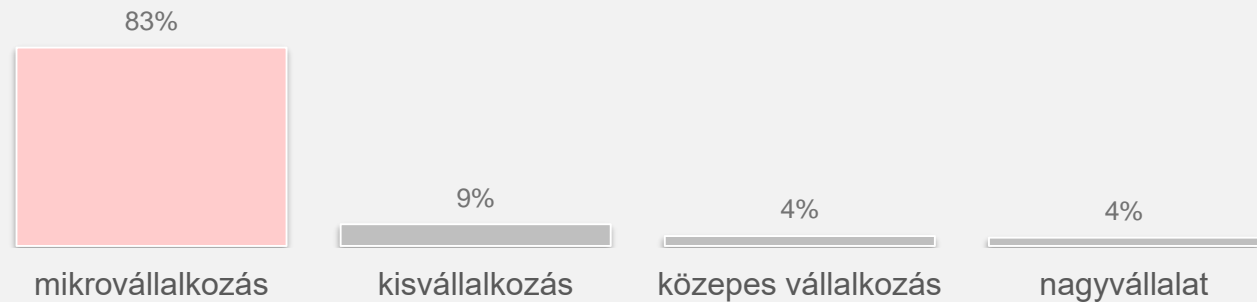

Telefonos interjúk

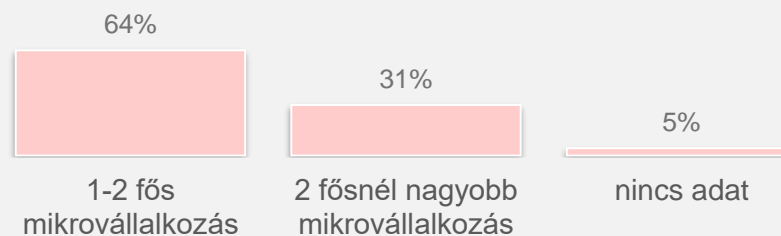

ÖSSZESEN
285
VÁLASZ

Cégméret szerinti megoszlás

A mikrovállalkozásokon belül

Részletes eredmények

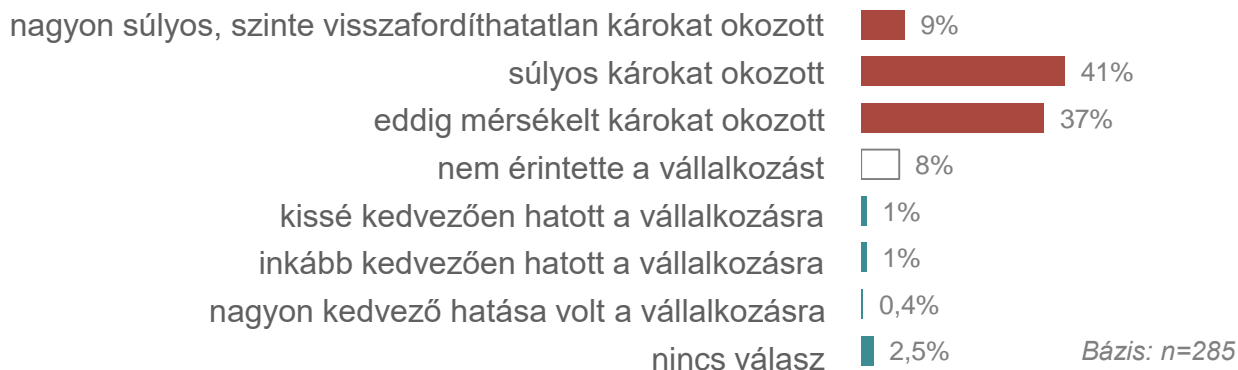
***A vállalkozások jelenlegi helyzete,
válságreakciók***

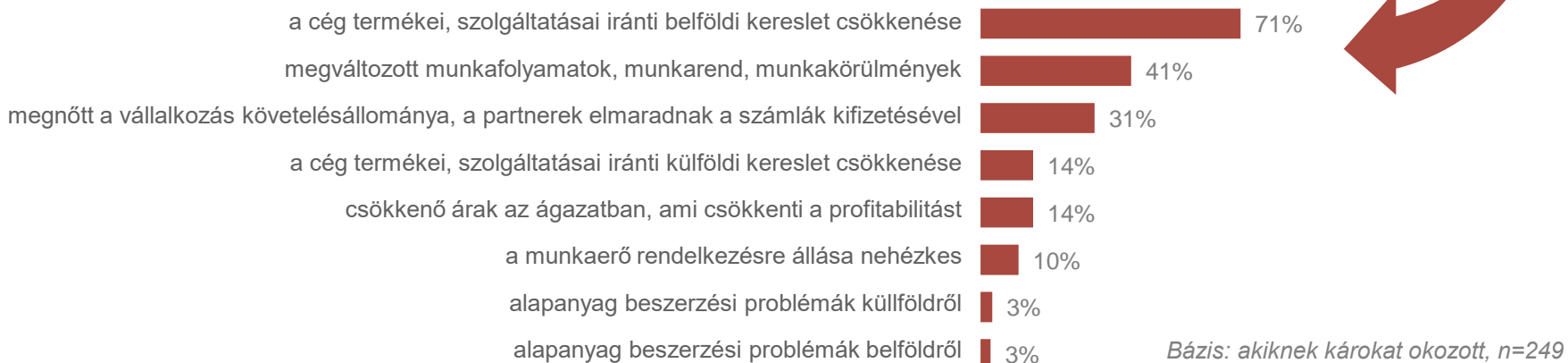
A koronavírus hatása a marketing, tanácsadás területén működő vállalkozásokra 2020 áprilisáig

A marketinggel, tanácsadással foglalkozó vállalkozásokat is igen negatívan érinti a koronavírus-válság, a túlnyomó többség (87%) negatív hatásokról számolt be – tízből egy cég érzi úgy, hogy már nem vagy csak extra erőfeszítésekkel lesz számára kiút a válságból. A többség érthető módon a belföldi kereslet csökkenését jelölte meg problémái fő forrásaként.

A mai napig bezárólag hogyan érintette a koronavírus az Önök vállalkozásának működését?

Milyen tényezők azok, ami miatt a koronavírus károsan érintette a cég tevékenységét?

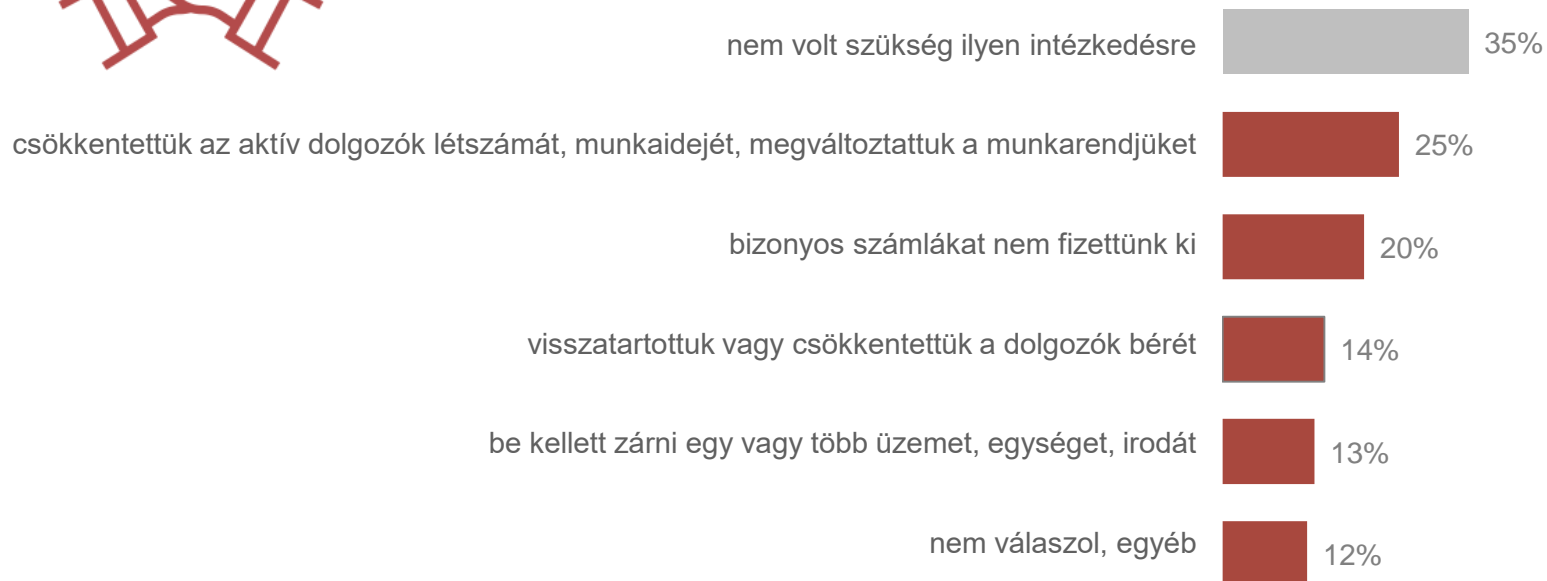

A koronavírus miatt fogantatosított **intézkedések jellege** a marketing, tanácsadás területén működő vállalkozásoknál 2020 áprilisáig

A vállalkozások harmadánál egyelőre még nem volt szükség megszorító intézkedésekre, ez különösen a nagyvállalatok esetében volt igaz (60%). A legjellemzőbb intézkedések a munkaerő racionalizálása (létszámcsökkentés, munkarend megváltoztatása), valamint (főként a mikro vállalkozások esetében) egyes számlák kifizetésének visszatartása volt.

Szükség volt már bármilyen megszorító intézkedésre az Önök vállalkozásánál a koronavírus miatt?

A koronavírus miatt fogantatosított **intézkedések mértéke** a marketing, tanácsadás területén működő vállalkozásoknál 2020 áprilisáig

A mintában szereplő vállalkozások nagy többsége 1-2 főből áll, alkalmazottak nélkül, így a munkavállalókra vonatkozó intézkedések a vállalkozások relatíve kis részét érintették. A leggyakoribb intézkedés az otthoni munkavégzés elrendelése volt, ez minden ötödik munkavállalót érintett. Az elbocsátások és szabadságolások nem voltak jellemzőek ebben az ágazatban.

	A cégek ennyi százalékánál történt intézkedés a koronavírus hatására	Ahol volt, ott átlagosan a dolgozók ennyi %-át érintette az intézkedés	Főben megadva ennyi alkalmazottat érintett az intézkedés	Ez a mintában szereplő cégek összlétszámához (5490 fő) képest ennyi %
otthoni munkavégzés elrendelése	29%	71%	1104 fő	20%
munkaidő csökkentése	19%	54%	239 fő	4%
bércsökkentés	18%	52%	266 fő	5%
bónuszok törlése	14%	77%	446 fő	8%
elbocsátás	11%	24%	64 fő	1%
kötelező fizetett szabadság	6%	27%	75 fő	1%
fizetés nélküli szabadságra küldés	4%	38%	43 fő	1%

Számlák visszatartása, kintlévőségek

A vállalkozások ötöde nem fizette be számláit – a tartozás elsősorban az állam, illetve a partnerek felé jelenik meg, de többen nem fizették a közüzemi számlákat, valamint a banki hitel törlesztő részleteit sem. Mindössze 2% nem fizetett bérleti díjat.

A vállalkozások mint fele tapasztalta már, hogy a partnerek is elmaradoznak a számláik teljesítésével; harmaduk még csak néhány partner esetében észlelt ilyen, negyedüknek viszont már több esetben nem fizettek.

számlák, amit a vállalkozások visszatartottak:

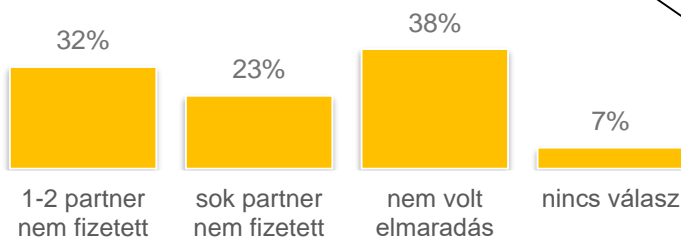
a koronavírus miatt elmaradt számláinak kifizetésével:

20%

n=285

a partnerek fizetési morálja:

Bázis: n=285

Bázis: n=57

Részletes eredmények

A közeljövő a vállalkozások szemével

Várakozások

A vállalkozások várakozása forgalmukat tekintve borúlátó – legjobb esetben is átlagosan 40%-os visszaesésre számítanak, legrosszabb esetben pedig 69%-os csökkenést is elképzelhetőnek tartanak.

A legrosszabb esetben az ágazat átlagosan az alkalmazottak 27%-ának elbocsátását tartja elképzelhetőnek, de még a legjobb esetben is 7%-os leépítéssel számol. Ugyanakkor a vállalkozások többsége nem tervez elbocsátásokat (ez főként az 1-2 fős mikro vállalkozásokra és a nagyvállalatokra igaz).

A válság végét még optimista esetben is 4 hónapra saccolják, a legrosszabb esetben átlagosan 10 hónappal számolnak.

**Legjobb
esetben**

**Legrosszabb
esetben**

A forgalom / megrendelés-állomány alakulása a válság előtti időszakhoz képest, 3 hónap távlatában	Elbocsátások a következő 3 hónapban	Munkaidő/munkabér csökkentés a következő 3 hónapban	A válság időtartama
Átlag: 40%-os visszaesés Legtöbbben (harmaduk) 26-50%-os visszaeséssel számolnak	Átlag: az alkalmazottak 7%- ának elbocsátása Legtöbbben (73%-uk): úgy számolnak, hogy nem lesz elbocsátás	Átlag: csökkentés az alkalmazottak 20%- ánál Legtöbbben (több mint felük) azzal számolnak, hogy senkinél sem kell csökkenteni	Átlag: 4 hónap Legtöbbben (több mint felük) 1-3 hónappal számol
Átlag: 69%-os visszaesés Legtöbbben (a válaszadók negyede) 76-99%-os visszaeséssel számolnak	Átlag: az alkalmazottak 27%- ának elbocsátása Legtöbbben (41%-uk): úgy számolnak, hogy nem lesz elbocsátás	Átlag: csökkentés az alkalmazottak 49%- ánál Legtöbbben (harmaduk) azzal számolnak, hogy 100%-nál kell csökkenteni	Átlag: 10 hónap Legtöbbben (több mint harmaduk) 4-6 hónappal számol

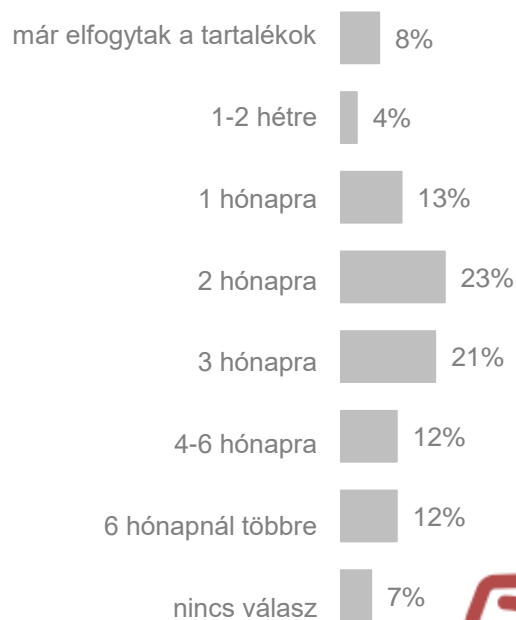

A marketing, tanácsadás területén működő cégek likviditási helyzete kielégítő; 68%-uknak van egy hónapnál több időre elegendő tartaléka, de 3 hónapnál tovább csak negyedük bírná saját erőből. A legnagyobb bajban az 1-2 fős mikro vállalkozások vannak.

Ennek megfelelően elsősorban saját erőből igyekeznek finanszírozni vállalkozásukat a következő 3 hónapban, valamint számítanak arra is, hogy kintlévőségeik időközben beérkeznek. Emellett azonban 38%-uk állami támogatást is vár.

Mennyi időre elegendők a vállalkozás pénzügyi tartalékai jelen helyzetben?

Milyen módon tudja finanszírozni a vállalkozását az elkövetkezendő 3 hónapban?

Bázis: n=285

Bázis: n=285

Részletes eredmények

***Elvárt intézkedések, igényelt
támogatás***

A kormánytól elvárt segítség – spontán említések #1

Legtöbben pénzügyi támogatást várnak az államtól, de sokan adó és járulékfizetési könnyítéseket (is) elvárnak. Szektorspecifikus elvárások a kötelező határidők (pl. előző évi beszámolók) kitolása pl. a könyvelők esetében, akik arra panaszkodnak, hogy az ügyfeleik sincsenek felkészülve a lelassult ügymenetre (pl. a beérkezett papírok is karanténban vannak).

A kormánytól elvárt segítség – idézetek #1

Pénzügyi támogatás,
kompenzáció,
bértámogatás, kiesett bér
pótlása

30%

„Jövedelem kiegészítést, mert bevétel nélkül nincs jövedelmem.”

„Minimálbér, alapbér fizetése az alkalmazottaknak.”

„Mindenkit érint a válság, ezért az alkalmazottak bérét+járulékát minimum 70%-ban át kellene vállalni.”

„Vissza nem térítendő támogatás.”

„A munkavállalók bérének 60-80%-os átvállalásával, mint az összes környező országban!”

„Min. 3 havi teljes fizetés finanszírozása (munkahely megtartó segély)”

Járulékok csökkentése,
átvállalása

29%

„Mindkét oldalt (munkaadó és -vállaló) érintő közterhek, adó és járulék fizetésének felfüggesztése az év végéig.”

„Legalább az alkalmazottak utáni járulékok eltörlése a következő hónapokban”

„Minden szektorban járulékfizetési kötelezettség azonnali felfüggesztése!”

„Drasztikus járulékcsökkentés (0% közelébe).”

„Bejelentett alkalmazott utáni járulékfizetés ideiglenes eltörlése.”

A kormánytól elvárt segítség – idézetek #2

Adókedvezmény, ÁFA csökkentése

„Ha a kormány elenged bizonyos adókat a válság végéig, megköszönjük.”

„Mind az ügyfeleink, mind a saját vállalkozásunk részére a foglalkoztatáshoz kapcsolódó adókedvezmények terén látom a kormány által nyújtható segítséget.”

„Az nagyon-nagyon sokat segítene ha az adót csak a ténylegesen bejövő bevétel után kellene megfizetni, és nem a kiállított, de ki nem fizettet számlák után.”

„Az egyéni vállalkozásoknál (bármilyen adózási forma esetében) éves 6M Ft bevételig az adott időszakra az adók fizetésének elengedése.”

KATA díj elengedése

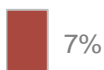
„A már eddig megadott kisadózók, kisvállalkozók kedvezményeinek körét minden tevékenységet végző kisvállalkozásra kellene kiterjeszteni.”

„KATA teljes elengedése, ágazattól függetlenül. Mérnöki munkák is befagytak, ha nincs forgalom, akkor pl. nem lehetséges forgalomszámlálást végezni. Nulla bevétel.”

„Kata adózási forma járulékainak szüneteltetésével. Nem korrekt, hogy csak néhány tevékenységi körben függesztették fel! Én pénzügyi területen dolgozom, ugyan úgy elengedhetetlen a személyes találkozó!”

Hitelfelvétel könnyítése

„1-2%-os kamatozású egyszerű elbírálású forgóeszköz hitel 6-8 havi kezdeti moratóriummal.”

„Kamatmentes (esetleg részben vissza nem fizetendő) áthidaló kölcsön középtávú futamidővel.”

„Kamatmentes hitelfelvételi lehetőség max. 5millió forintig.”

„A túléléshez most az államnak pénzt kell adni, ha nincs akkor kamatmentes kölcsönt.”

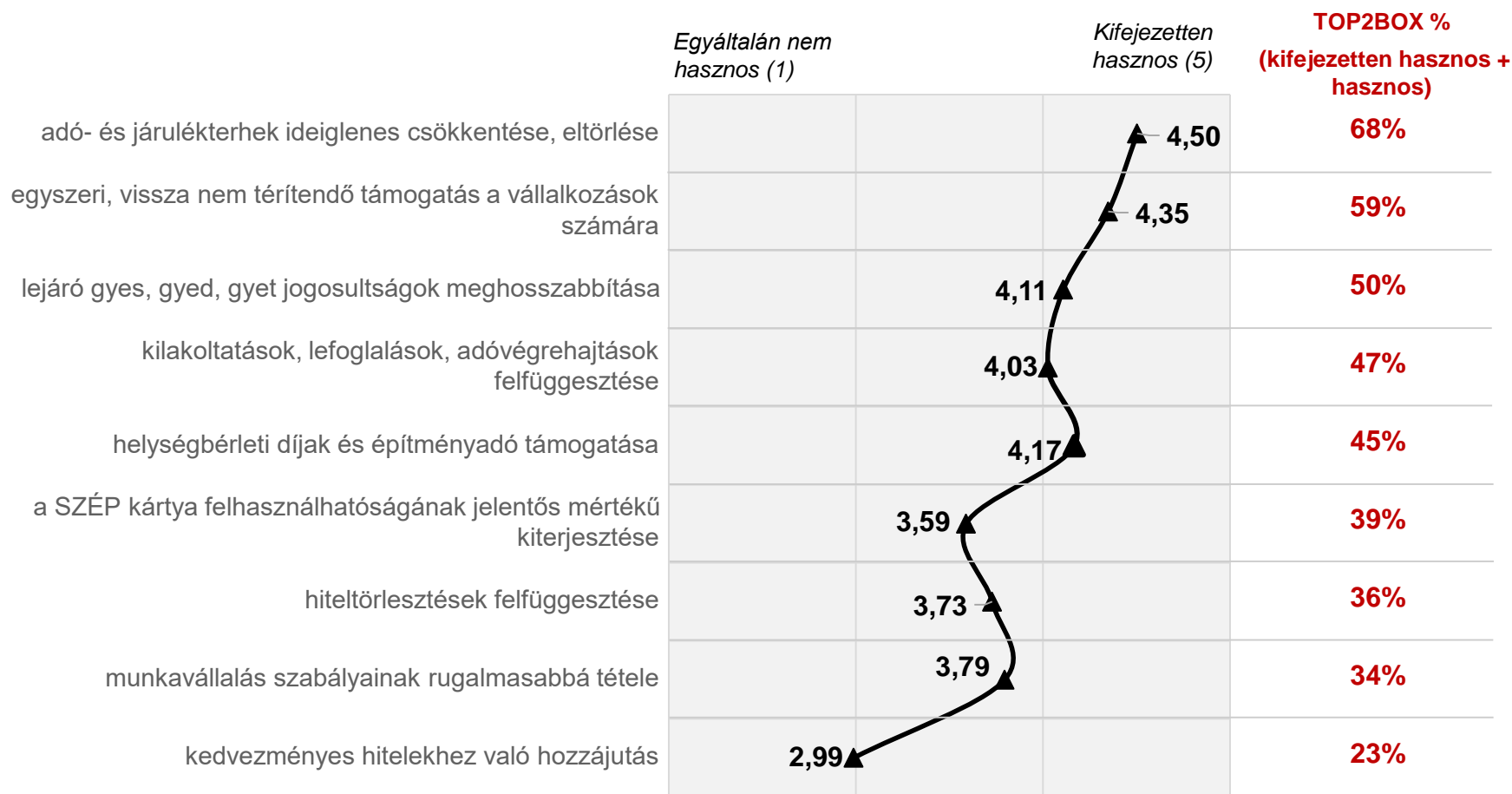

Kormányzati intézkedések hasznosságának megítélése

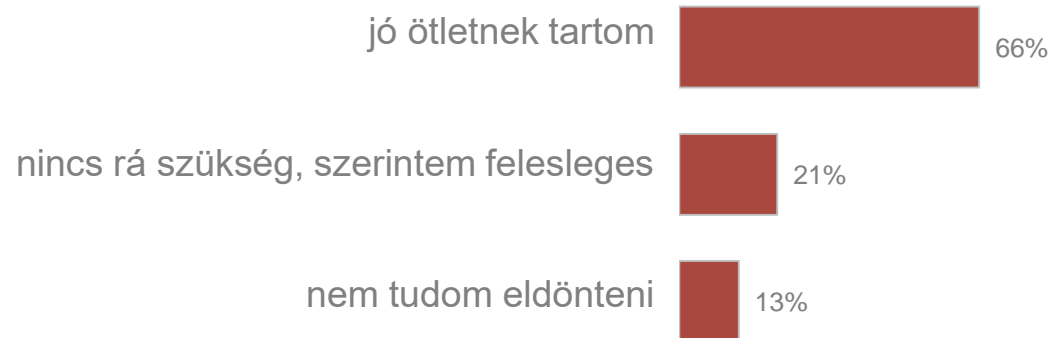
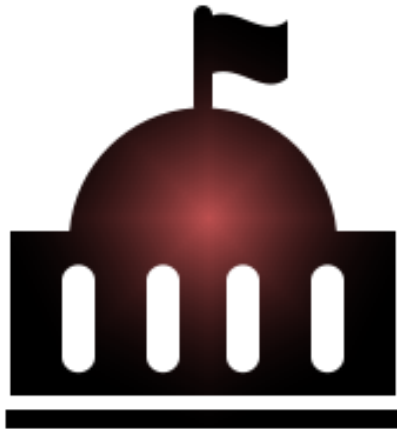
A vállalkozások elsősorban azokat az intézkedéseket részesítették előnyben, melyekkel kiadásukat csökkenthetik (adó- és járulékkerhek csökkentése, bérleti díjak támogatása), vagy azonnali pénzhez juthatnak vele (egyszeri támogatás).

Az intézkedések közül a legkevésbé a kedvezményes hitelek tartották hasznosnak. Sokuk azzal érvelt, hogy a hitelt is ki kell fizetni előbb-utóbb, de bevétel nélkül erre nincs esély a jövőben sem. Sokuknak ettől függetlenül ez egy járható út a túlélésre.

A Nemzeti Válságkezelő Központ felállítását a marketing, tanácsadás területén működő vállalkozások többsége támogatja.

Mit szólna ahhoz, ha az állam létrehozna egy nemzeti válságkezelő központot annak érdekében, hogy a kormányzati válságkezelés jól átláthatóan, koordináltan, egyablakos rendszerben működjön?

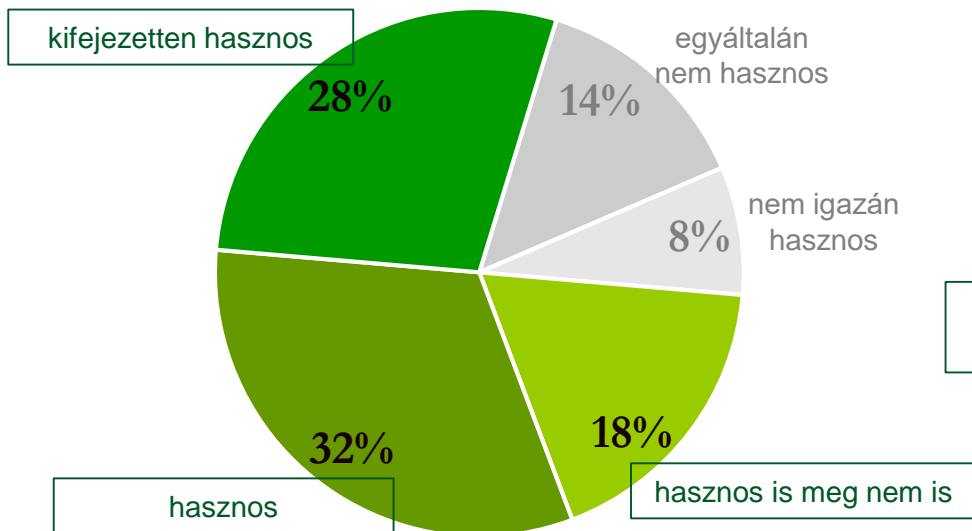

A BKIK 6 pontos javaslatának értékelése – SZÉP kártya

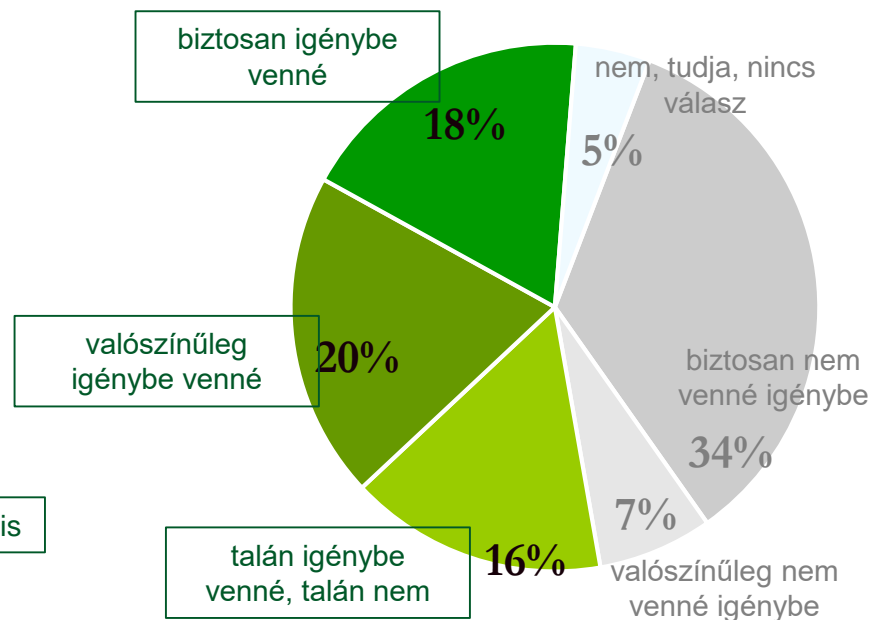
A marketing, tanácsadás területén működő vállalatok körében is a SZÉP kártyán keresztül adható adómentes jövedelem az egyik legnagyobb támogatottságot élvező javaslat. A válaszolók 60%-a kifejezetten hasznosnak vagy hasznosnak találta a javaslatot, és 54% fontolóra is venné a szolgáltatás igénybe vételét.

--- az állam munkavállalónként havi 100 ezer forintig adómentessé teszi a SZÉP kártyán kifizetett jövedelmeket ---

Mennyire tartja hasznosnak a gazdaság egészét tekintve?

Mennyire valószínű, hogy Ön igénybe venné?

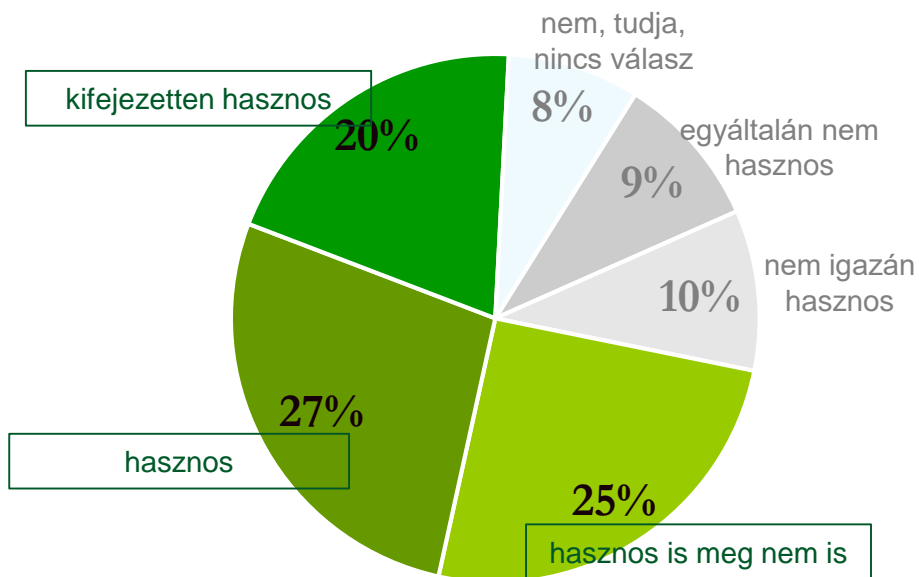

A BKIK 6 pontos javaslatának értékelése – Faktoring, követeléskezelés

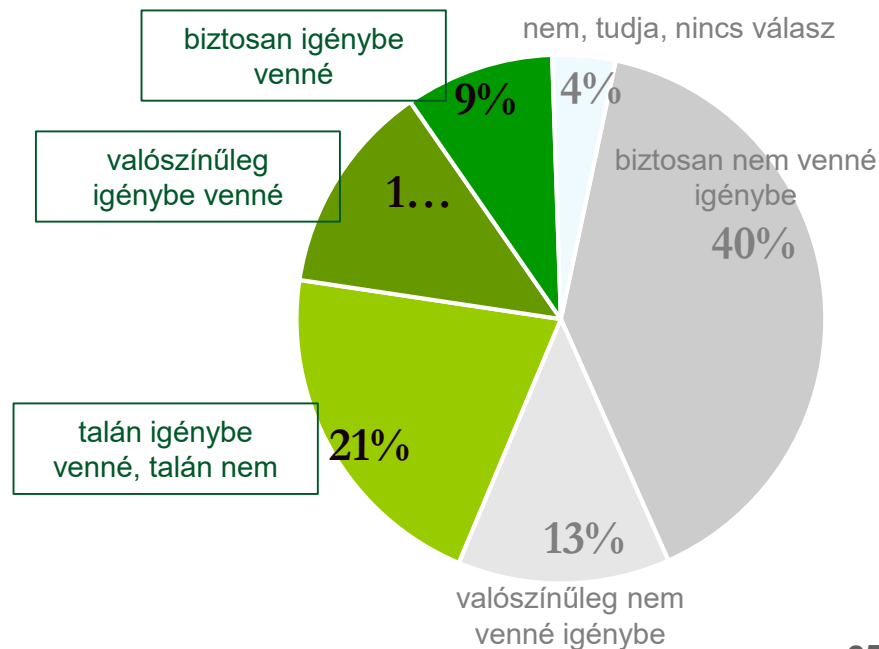
A követelések állam általi megvásárlását a vállalkozások közel fele (47%) hasznos intézkedésnek tartja, és 43% tartaná megfontolandónak az igénybe vételét. A 6 vizsgált pont közül ennek a javaslatnak van a második legmagasabb támogatottsága mind a hasznosságot, mind az igénybe vételi arányt tekintve.

--- az állam támogatott áron megvásárolja a vállalkozás még le nem járt vagy már lejárt követeléseit (faktoring, követeléskezelés) ---

Mennyire tartja hasznosnak a gazdaság egészét tekintve?

Mennyire valószínű, hogy Ön igénybe venné?

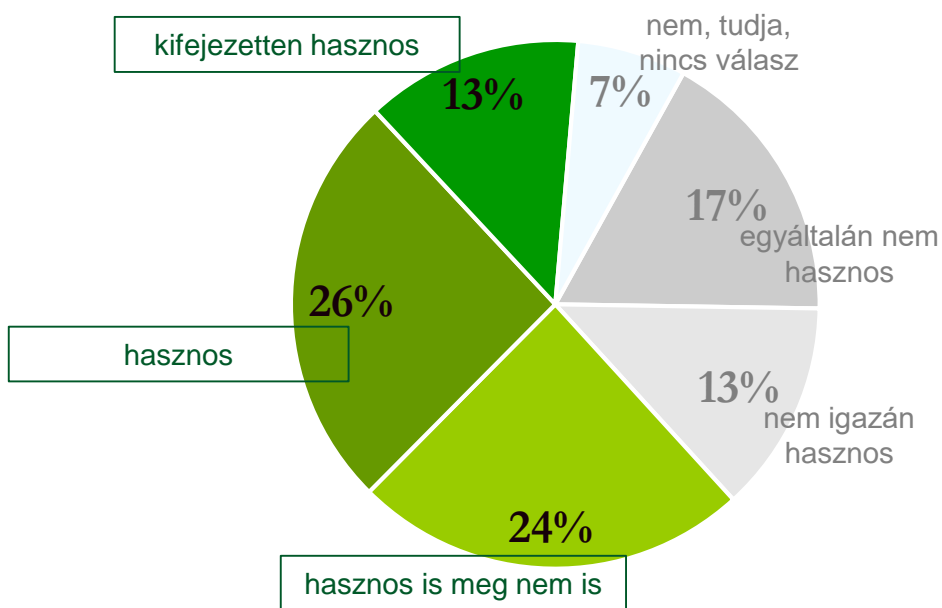

A BKIK 6 pontos javaslatának értékelése – Generációváltás támogatása

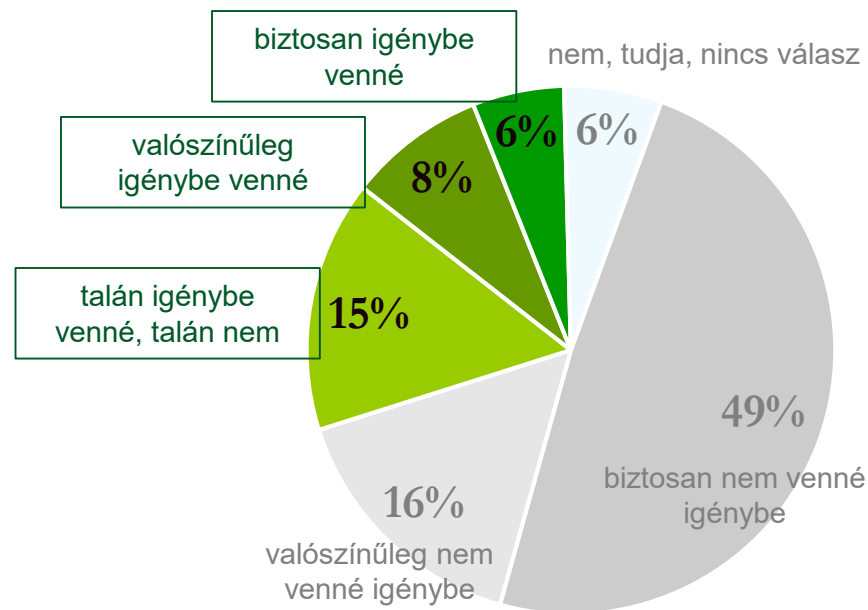
Válságidőszakban, vagy esetleg azt követően sokkal inkább előtérbe kerül az egyébként szenzitív témaként kezelt generációváltás kérdése. A marketing, tanácsadás területén működő vállalkozások közel harmada elgondolkodna azon, hogy igénybe vegye-e a generációváltást szolgáló tanácsadásra, képzésekre szánt fejlesztési forrásokat. Felük ugyanakkor egészen biztos benne, hogy nem élne ezzel a lehetőséggel.

--- az állam fejlesztési források biztosításával, tanácsadással, vezetői képzésekkel támogatja a generációváltást a cégnél ---

Mennyire tartja hasznosnak a gazdaság egészét tekintve?

Mennyire valószínű, hogy Ön igénybe venné?

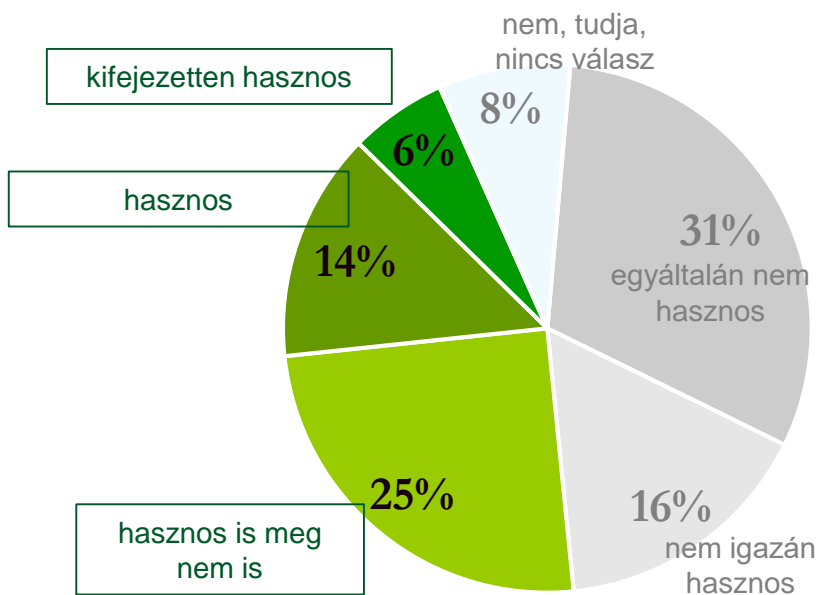

A BKIK 6 pontos javaslatának értékelése – Tőkeinjekció

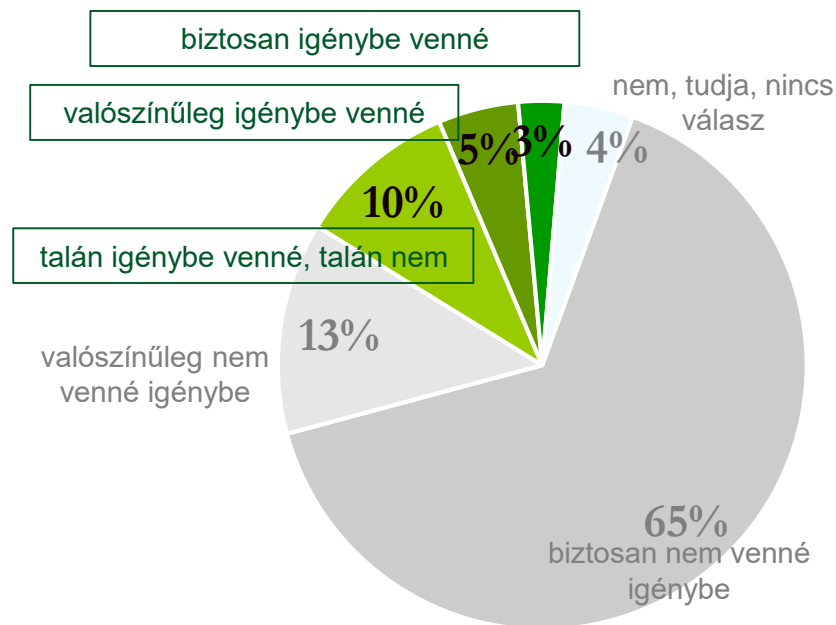
A vállalkozások számára nem bizonyult túlságosan vonzóan az a lehetőség, hogy az állam megjelenjen, mint kisebbségi tulajdonos; 17% gondolkodna el azon, hogy éljen egy ilyen lehetőséggel, de csak 3% teljesen biztos benne.

--- az állam tőkeinjekcióval segíti a vállalkozást, amiért cserébe kisebbségi tulajdonossá válik ---

Mennyire tartja hasznosnak a gazdaság egészét tekintve?

Mennyire valószínű, hogy Ön igénybe venné?

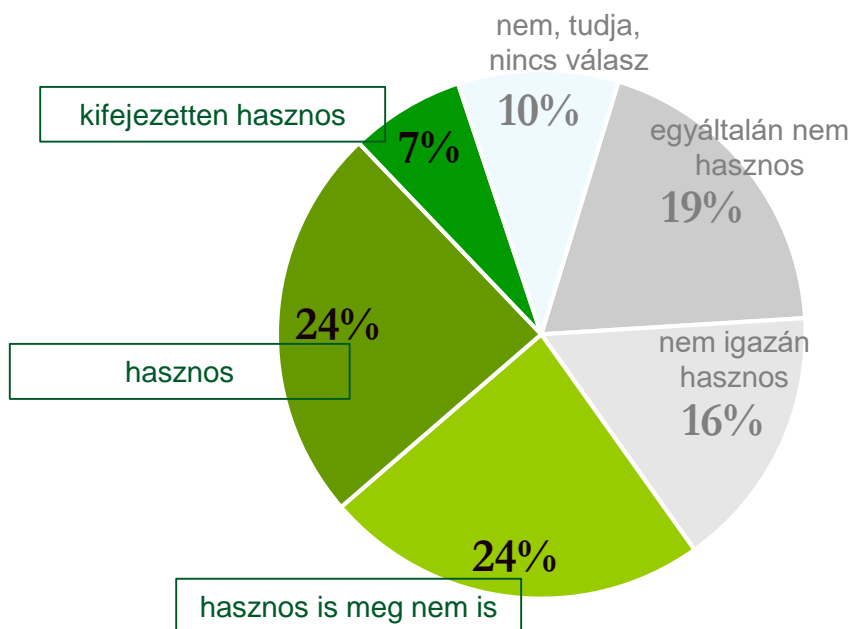

A BKIK 6 pontos javaslatának értékelése – Eszközfelvásárlás

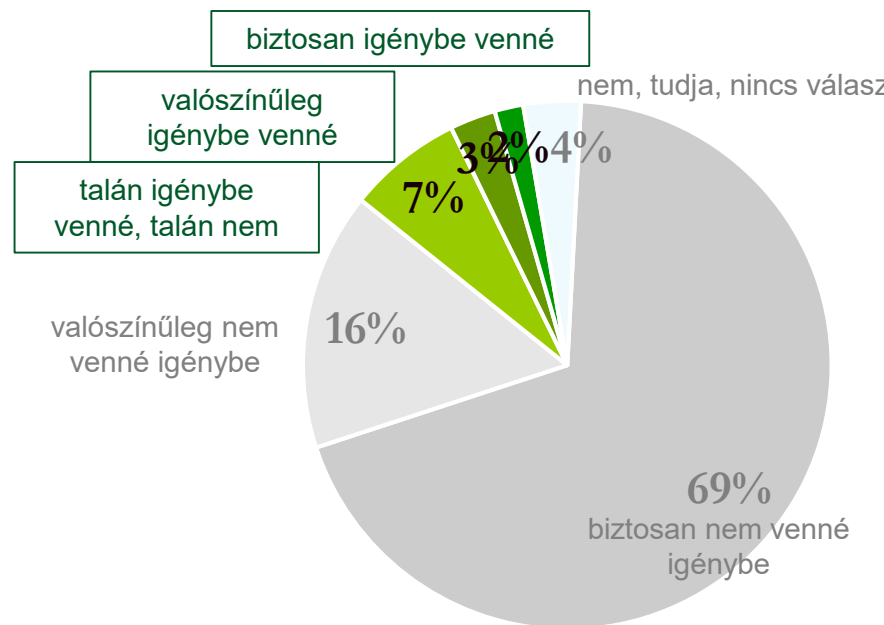
Nem csak a mikro, de a közepes és nagyvállalatok is javarészt elutasítják azt a lehetőséget, hogy felesleges, nélkülözhető eszközeiket - már ha éppen van ilyen - eladják az államnak. Mindössze 11% gondolkodna el ezen a lehetőségen. Ezzel együtt közel harmaduk hasznosnak tartja a javaslatot, csak épp nem magára nézve.

--- az állam támogatott áron megvásárolja a vállalkozások felesleges, nélkülözhető eszközeit ---

Mennyire tartja hasznosnak a gazdaság egészét tekintve?

Mennyire valószínű, hogy Ön igénybe venné?

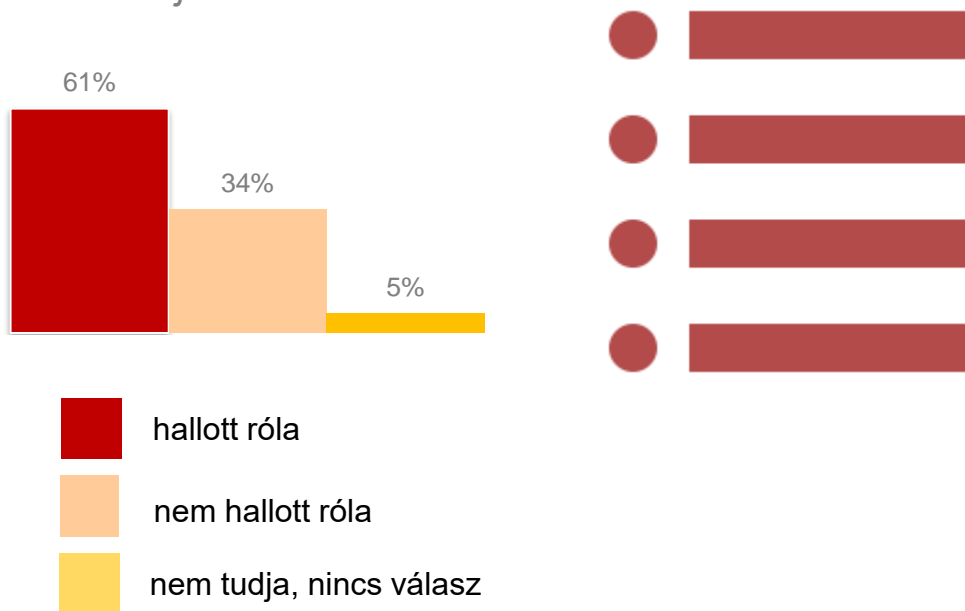

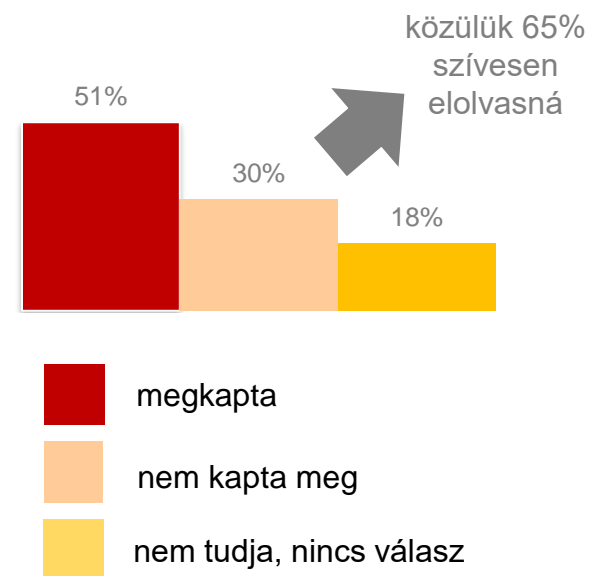
A BKIK 6 pontos javaslatának ismertsége

A kutatás időpontjában a marketing és tanácsadás területén működő vállalkozások 61%-a hallott a BKIK válságkezelő javaslatáról (a kutatásra néhány nappal a javaslat publikációját követően került sor). A vállalkozások fele megkapta a javaslatot részletesen ismertető levelet – az érdeklődést mutatja, hogy a levelet nem megkapók 65%-a jelezte, hogy azt szívesen elolvasná.

Hallott Ön a BKIK 6 pontos gazdasági válságkezelő javaslatáról?

Megkapta a javaslatot részletesen bemutató levelet?

Trend International Kft.

Budapest